

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. In necessitate extrema quis magis adjuvandus, pater, an filius, an uxor,
&c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

integra dote fruereris, integrè aleres: ergo si parte, partialiter.

4. Qui si ij, qui dotem promiserunt verè solvendo non sint? Respondeo, si dotem promisit ipsa vxor, vel ejus pater; tenetur adhuc illam alere vir, nisi dolose ij promiserint, scientes se solvere non posse. Itē idē ibid. n. 4. & 5. At si promisit extraneus (quo nomine hic venit quicumque js fuerit, sub cujus potestate non erat vxor) non tenebitur vir. Horum rationem lege apud Sanchez citatum, apud quem etiam invenies, non posse à viro expelli ab habitatione, vel à debito conjugali vxorem propter dotem non solutam, cum hæc sint longe diversa, non alere, & non cohabitare; nec ex priore posse posterius inferri. Sed prohi! quanti ponderis est habere in eodem testo, & lecto vxorem, illamque non alere. Moraliter, & in praxi hæc admodum sunt difficilia; nam propterea cogitent sapientes, quid hac in re consulendum tandem sit; & legant Authores allatos à Speculatore, tom. 2. decis. 2. §. 8. num. 10. qui contra Sanchez tenent, ob dotem nulla ex parte solutam, posse à cohabitatione vxorem expelli.

Hæc facit sequens dubitatio: Vxor, ex consensu viri, vitam agit extra ejus consortium, sēque suis laboribus alit; accidit autem, ut vir aliquando ad illam accedat, copulamque exigit, quā habitā, denuo recedit, nec illam curat alere, an possit dicta vxor, debitum huic viro negare? Respondet Bauci in Select. 9. 60. de cetero iudicio se submittens, quia resolutionem hanc se non invenisse dicit alio auctore. Respondet, inquam, si vxor est pauper, & vir habet unde se, & illam alat, posse negare, donec resipiscat vir alāque vxorem. Ratio est; quia sævitia est causa divortij: at quæ major sævitia, quā vxorem non alere, cum possit? Neque in hac denegatione requiritur, ait sententia iudicis, nos enim loquimur in conscientie foro, pro quo sufficit autoritas propria, ubi factum est verum, & non sequitur scandalum, ut hic certe non sequitur, quia ex communi consensu facta est separatio.

Hæc ex Bauci, unde dici etiam posset non injuste ab vxore negari debitum viro, etiam simul cohabitanti, si eam indigentem vir non alat, cum possit. Hæc enim par est sævitia, ne dicam major.

Insuper contra Sanchez modò citatum dici posset, plus esse, non alere, cum possis, quā non cohabitare. Non alere enim est sævitia, non verò, solum non cohabitare.

Denique posset etiam dici, vxorem posse dictum virum nolentem ipsam alere, domo ejicere sicuti potest, si ipsi valde sævam se præbeat, (vitato ex aliquo prætextu scandalo, si quod est.) Non potest enim negari, & durissimum esse inopi vxori, & causam esse discordiarum, ipsam fame contabescere, & præsentem videre maritum potentem, sed nolentem ipsi alimenta præbere. Quæ omnia merito sapientiori iudicio submittantur.

§. I V. Vxor quid viro debeat, quoad alimenta?

1. **Q**uoad vxorem quæri potest: An hæc aliquando maritum alere debeat? Respondeo cum Sanchez loc. cit. d. 4. num. 27. multis citatis, debere, quando scilicet pressio ex inopia viro, ipsi suppetit, unde mestio succurrere queat, sive ex bonis dotalibus, sive ex paraphernalibus, sive aliunde conquisitis: hoc enim exposcit mutus conjugum nexus, etiam si maritus culpā suā sit carceri astrictus, sit tristemibus mancipatus, sit infirmus, non autem si culpā suā ab vxore recedat, nisi forte re dire velit; ut ex proximè dictis colligi manifestè potest. Quid, si maritus æs alienum contraxit, ut vxorem aleret; coeturne illud solvere vxor ex propriis bonis marito defuncto? Hæc de re dixi breviter c. 2. §. 2. n. 5.

2. De donationibus inter virum, & vxorem, multa iuris periti: tibi sufficiat legere Molinam, aliòsque apud Dicastillum, l. 2. r. 9. d. 1. dub. 5. à num. 71. Castro Palaum de inst. communi d. 2. p. 2. §. per totam.

§. V. In necessitate extrema quis magis adjuvandum, Pater, & Filius, an Vxor.

1. **S**i quis Patrem suum suūque filium, atque vxorem, fraterque in extrema, vel gravi necessitate constitutos animadvertat: & vni dumtaxat ex auxiliari possit: quærimus, cum Lessi. apud Castro Pal. tom. 1. tr. 6. d. 2. de Char. p. 1. §. 1. num. 2. cuiusmodi auxilio ipsi oporteat; Duo, v. g. modici panis ipsi suppetant in extrema fame, vnum sibi, ut certe potest, referre ad individui proprii conservationem; alterum, cuius comedendum porriget, Patrīne, Fratrinē, an Vxorē, & Filio?

2. Profectò ex communi calculo apud Lessium sit. aliòsque, Patri porrigendum: plura enim debet filius Patri, quā Pater filio, vel quā frater fratri, vel conjugi coniugi: Siquidem filius à Patre, tanquam rivus à fonte, huius vsuram locis percipiat. Habet item educationem, constitutionemque. Quid de laboribus pro Filio à Patre exantlatis? Quid de non interpolata, & nunquam remissa sollicitudine? Quid de expensis? Sicut Aristoteles 9. Ethic. Filius, inquit, bone filius subuenit Parentibus, quāvis ipsi. Vides, quanti facienda sit Patris cura? Non quòd ex obligatione se ipse quis possit obligare; nam Charitatis ordo tanquam in primo locum, in vitam propriam collimat; sed, quòd possit cum laude, si velit.

3. Dictum signatè est (in extrema, vel gravi necessitate) nam contra illam tenet hominem potius filio succurrere, quā genitoribus, ipsa praxis docet, illi rationi innixa: quia Filius sub cura Parentis est, non autem Patens sub cura filij. Genitoribus item plus debet etiam in communi necessitate, quā fratribus, ratione naturalis dicitur. Ita Castro Pal. l. 1. tr. 6. d. 1. de Char. p. 1. num. 3. De insigni amico, vel benefactore, vide Castro Palaum l. c. n. 10. & 11. & n. 15. Vxor verò potius, quā Patens, vel Filius, est in communibus necessitatibus alenda, ac sublevanda: ita Sanchez. l. 9. de matr. d. 4. n. 2. utpotè in communi commercio illa, tanquam inseparabilis sociā. Marito data, juxta illud Gen. 2. Propter hoc relinquet homo Patrem, & Matrem, & adhærebit Vxorī suæ (vtique in communibus necessitatibus) id quod intelligendum, nē hoc dictum sit contra jus naturæ modo allatum, quo probavimus in extremis, potius esse subveniendum Parentibus, & Filiis, quā coniugi.

4. Quare, his ita explicatis, cum apud aliquos legi, absolute potius subveniendum esse vxori, quā Filio. Ita Henric. l. 1. c. 8. num. 1. Castro Pal. l. c. num. 3. citans Suar. Bonac. Coninch. Val. (id quod certe sua probabilitate non caret) sic admitte in nostra sententia, quā probabiliorē putamus; ut sit potius subveniendum vxori in communibus necessitatibus, non verò in extremis.

5. Sed, amabo te, Lector, cui potius opitulaberis, si Pater, & Mater perinde indigerent: tu verò non vni, sed alterutri opem ferre dumtaxat posses: Patri potius, respondens, quā Matrī succurrendum: Ita St. Thom. 2. 2. q. 26. art. 10. Val. tom. 3. d. 3. q. 4. p. 5. sicut enim ordine Charitatis tenemus magis amare Patrem, sic & succurrere. Tua digna pietate responsio: nec deest responsioni ratio, Parentis enim necessitati subveniendum, tanquam principio nostræ originis, est: At nobiliorē, altiorēque principij rationem habet Pater quā Genitrix.

6. Illud hic denique noto: inter hos Consanguineos, adeò strictè conjunctos non esse mortale, dictam prælationem non observare: Ita Rodriq. part. 1. cap. 14. concl. 9. Castro l. 1. tr. 6. d. 1. p. 10. n. 14. citans Suar. & Bonac. quia inter ejusmodi obligationes tantum discrimen non intercedit, ut sub pœna mortali altera alteram antecellat.